

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta, care se dă de două ori, adică: Mercuria și Sâmbăta. Folia dată pe săptămână, adică: Sâmbăta. Prețul lor este pe unu anu 10 fl. m. e. pe unu anu 5 fl. m. e. Se pronunța la toate postele imperiale, cum și la tott cunoscutii noștrii DD. correspondenți. Dela 10 esemplare unu se dă gratis. Pentru aorți „potitu“ se care 4 cr. m. e.

BIBL. UNIV. CLUJ-SIBRU
Nr. 1916-1942

Prenumeratiune

Gazeta Transsilvaniei si Folia pentru minte, inimă si literatură pe annul 1852.

Cazeta Transsilvaniei va eși de dōe ori pe septemână: Mercuria și Sâmbăta; ear Folia o dată, adecă Sâmbăta.
Formatul va depinde dela numerul abonaților.
Prețiu pentru ambe face pe diumătate annu 5 fl. moneta conventionala pentru provinciile austriace.
Pentru Principate și alte țerrī estrane suie prețiu prenumerățiunei, din cauza spelor postale, la 7 fl. m. e. pe semestru și 14 fl. pe annul intregu.
Dela 10 esemplare cullese unu se dă gratis.
Lipsind verunui abonatu numeru, se facă reclamățiune la officiu postale c. r., inse cu scrisōre deschisă și foră intărdiere.
Redactiunea.

Monarchia austriacă.

Officiose.

Nr. 18. M. D. G. 1852.

In urma inaltului esmissu ai inaltului ministeriu de interne din 2. Decembre 1851, nr. 21.498/1773, Maiestatea Sa, cu prea naltu subscria diploma Se indura pnea gratiosu a redica pe c. r. Maior in regimentul pedestru de linia nr. 39, Hieronimu Lang, la gradu de nobilitate al imperăției austriace cu titlu de onore, Nobilitate de...

Ce se aduce priu aceasta la cunoștința publică.
Sibiu, 3. Ianuaru 1852.

C. r. guvernator civile și militare in Transsilvania, locotenente maresalū campestru și commandante al corpului 12 de armată

CAROLU PRINCIPE de SCHWARZENBERG.

Nr. 19. M. C. G. 1852.

Dupa desopenirea inaltului ministeriu de interne cu datu 30. Octombr 1851 nr. 23.679/1996, Maiestatea Sa cu preanaltu subscria diploma Sa indurat prea gratiosu a redica pe vice-presedinte tribunului appellativu in Venetia, Filippo Pedrazza, ca cavaleru ordinului c. r. imperătescu austriacu al corōnei de ferru classea a III-a, conformu cu statutele ordinulu, la categoria de cavaleru al imperăției austriace. Despre care se face publicare priu aceasta.

Sibiu, 3. Ianuaru 1852.

C. r. guvernator civile și militare in Transsilvania, locotenente maresalū campestru și commandante al corpului 12 de armată

CAROLU PRINCIPE de SCHWARZENBERG.

Annul nou MDCCCLII

Intra in cursul seu și foră indoiată saptu auspiciu mai fericeite, decăt annu decurse pentru romani annu trecutū, ce se leganau intre desperătoare frica și speranțā.
Astădi ne bucuram mai intciu traghendune socoteala despre tōte celle ce leam lucrātu fie care in sfera noastră și, punendū māna pe pēptu, ne bucuram de rezultatele inaintătoare, ce in multe locuri

le au născut generosa abnegare de sene a bărbaților națiunei singuru numai in obiectul redicării școlilor.

Asia DDlor și fraților! Tōtā lumea se apucā de lucru, tōtā se ingrizeste de sene și de familia națiunei sale, cearcă și se 'ncordā din resputeri a afla ori ce potințiose căli, ca se se indemnise odatā de daunele sufferite, și după puteri se contribue la edificiu unei mai multiamitoare fericiți, și earsi tōți își citescū și recitescū „Credeul“: că astā nu se pōte forā jertfiri, nu forā abnegare de sene in vinculu soțietății patriotice și forā imprumutate ajutōre sociale, nu forā ajutoriu capilor și al persōnelor care acum sunt tot atatea sisteme și fabrice ale fericiței. —

Dar se vorbim scurtu și respicatu. Națiunea romanā nici o datā n'au avutu atāt cuvint de a spera bine, de cât are chiaru acum, in annu estu nou, fie ellu fatalisatu ori și cât; pentrucā in tōtā charta din 4. Marte 1849, pentru națiunea romanā, cu tōte jertfele și credințā sa, cu tōte appromisiunile făcute pe basea ei, nu se afla, se sim umbiat diu cu lumina, și măcar unu paragrafellu, in care se se fi vediat și ea reprezentată după mīnă, și in care rādimendusi speranțiele se fi putut dice: „Astu e promiu neclăritel tate credințe.“

Prea nalta vointiā a Maiestății Sale, respicatu in nouele patente și principiu fundamentale, cu care incepemū annu nou, ne redica cerbica cea induplecatā de atatea prepne, de atatea costise informațiuni, de atatea colerū nemeritate, și in urmale de atata frica de postpunere și nebăgare in samā, și ne face se credem cu tōtā incredințārea, cumcā bunul nostru Tatā, stāndu acum in neșiermuritā potințā și nelexibile vōiā, Se va indura pre gratiosu a effectui cā națiunea romanā, chiaru și cānd principiu naționale sear delatura, după insemnăteea pozițiunei și a misiunei ei in folosul unitei Austriei, se se locede in strins egala reprezentare intru tōte celle, ce privescū la viața și redicarea ei, carea romanii totdeuna o au speratū, și numai acum credū, că o vor primi din prea indurata drēpta a Maiestății Sale.

Viitoriu va documenta precum a documentat și trecutū, că sinceritatea romanulu in catena viitorulu uniti Monarchii va fi tot de una, unu factor insemnatu al Grațiosissimulu seu Domnitoriu; numai Tronul tronurilor se facā, ca imperătoriu nostru Franciscu Josifu I. se fia mai fericitu de cât Augustu și mai bunu de cât Trajanu!!
R.

ФОЛЕТОНЪ А.

Възгласъ на аднангел Францозенті.

Ка о комплімента евенеминтелор, пзвлі нато шилу алат дела 2. Декемвре дночи, маї сатеринизноскан чигиторлор постри кзрел а времеї сеанге а аднангелі Францозенті де ла 2. Декемвре, скос дилъ вї рапорт адевѣрат нї оидеа.

Сеанга ла 2. Декемвре се шисъ съв председинга вице председингелз Бенюа д'Ази, нї еа се диченъ не ла 11 оре днаинте де амиази. Сътоаъ оауъ ва ла 300 де денстраї де тōте колореле, се диче денсїа домнїа днпре днвнї чеа маї mare орсере. Председинтеле денсїс сеанга декларанд, нї маї маїлї дїа репресентарї ар ої комиссе ої протестъцине, ал кърел денсї ел дї ва нїт дн аззл гзтлор. Берїе дн тїъ ворва зїванд, кь нї се депрїеннїе нї денїгїтатеа аднангелї нашо де а семїе ла протестъцинї. Аднанга нашо де а семїе авї дн сеангъ денїнїе нї

н'аре декъ съ декретеze cимплицїтер. (Семне де апровање.) Ел пропне дар зрїторїа декрет: „Аднанга націонале декретеазъ, кь Авд. Наполеон Бзїнарте е скос дїа денїгїтатеа де председинте ал репзлїчелї, нї кь птереа ескзїтїв тече дн тōтї пленїтатеа дренпзлї ла аднанга націонале.“ (Вїт апровањеїне: Вогазаре! вогазаре!) Бїзроа комисъ дндатъ декретъ, нї ачела днпре акїемъцинї: Съ тзїаскъ Консїтзїцинеа! съ тзїаскъ леуеа! съ тзїаскъ репзлїка! се прїїмї кь знаанїтате де вогазї. — Фалъ пропне съ се емїтате о проїемъцине кьтре поїне прїанпереа азї днсъ нї се прїїмї де аднангъ чеа че се днвої маї вартос кз опїнїзїнеа азї Пїскаторї, ачеласта: кнмъ верче проїемъцине ар ої денїрос, нї кь нїа маї гзлїт прїангїзїне е томїаї декретаї нотат. — Фалъ ачеласта се проїенгъ нї де аднангъ се прїїмї кь знаанїтате, кь „Аднанга націонале, амъстрат арт. 32 ал консїтзїцинеї, рекзїреазъ пентрѣ пазл дїкарзлї сеанге не а 10 леїзїне.“ — Съв гзрел дн тзїор зетор декретгї вергереа нот азї прескзїт, маї маїлї мемврїи ворвїаз деодат дн бїт денїа о днмъ асзїторї. Дн ої

не Берїе авїа рестабїлї дїнїстеа. Пе ачест рїмї интрѣ О. Баррл дн сал нї се съскрїсе нї днксел ла декретъ, прїн каре се денсїеа дїа председингїз Наполеон. Председинтеле аднангелї оѣкз кзноскзт, кь маї маїлї репресентангї се опреск ла зїнъ, нї кь днксел а нї трїмїе не зї репресентанте, ка съ і ваде дн салъ. Пїскаторї повестї кь, азїнд кнмъ Мерзл о пресе а интра не орї каре репресентанте, днксел дндатъ а мере ла Мерзл дїа нїе прїїмї респонс: „Ел репресентез ачї птереа ресектїв нї нї пот лїса съ интре не нїаї нї денпзат.“ Ла ачесте Пїскаторї артъ декретъ де скотере, ка съ нїтї Мерзл кь, азарт де аднангъ націонале нї маї есте азлї птерере репзлїкъ, нї азї дндатъ се ретраст. Берїе мерзл дндатъ се ачеласта нї декрет, прїн каре съ се денсїеа Мерзл, ка съ ласъ дїтєра интрїрїе ла лїаїтї Фалъ реколетъ ла денсїа, кь аднанга днре дїа ведере ка део денїре дозе лзкррї, нїе снїа оортїе правїїле, нї е кь опїнїзїнїе аднангелї нї се ескзїтенз, нї азї доїнеа кь не еї дївор есконї дїнї. Дачеласта маї маїлїте де тōте оауї гзрїкїнї а се денсїеа дн азїт дн де аднанге. — Се днвоїт ка семїа колорї нї се днксїе

ф. т. в. сокотиндесе ачи веро 10—12 милионе лясате дн д'ерсе кассе. — Хърти вт кърс вестит дн Ломбардо Венедиа ераф естрадате де 62.008.915 лире. — Дн ачесте саф депзрат 55.126.200 лире; се маї аолаф дарь дн чирклагие 6.882.775 лире дн хърти ераріале. Дн шеделе монетале се маї аолаф дн чирклагие банкотэ петдешті 8.868.785 ф. тнбрешті 9.324.328 ф. кз тотал 18.192.812, компзткдесе ачи ши ресервеле лясате дн диверсе кассе.

— Маї дн лвенеле тревте се іскарь днтре мембріі іостітутвалі де інгріжіре „Versorgungsanstalt“ dн Viena черте ферсіонді асвпра маніпалдігнеі іостітутвалі — ши модіфі. кэреа статутелор, аствзі днсь ведем кз, днсь днвінцереа крісеі дн кэреа се аоласе, адміністрдігнеа пзмітвалі іостітут днквпштіонді, кзкз дн 3. Іанваріс се пчене плзтіреа асарь а dividendелор, че саф пвтэт днсь мізлочі пентрз деосевітеле содіетзді авале.

Chronica străină.

Франца. Паріс. Мониторвал кзпрінде о ордінздігне, дзне кэре вівеле де Пресь пз се вор маї ждїка прін Жїври. Дар Тзілерїі, реседінга рецэаскз, са десемлат де фїітореа локзїондз обзїчїось а преседїтелзі. — Вестїсътз кз Цїрардїн са ретрасэ дела редакцігнеа „Пресей“, чеа че са ши фост дотмплат дн адевр; днсь че са сокотїт, че пз вестїтз пзвлїчїст, дестзл кз ел се хотзрз ка съ са еарьші асвпрьші дїрекцігнеа ачелеї фїі; ба се зїче де се кзр кз днсьва ста дн релздігне ши кз Елїсеїзл, ши днсь кз ачеза партїдз дн Елїсеїз, кэре, компзсз дн Персіні, Флеорї, Віло ш. а., ва съ пзлз пе преседїтеле пе дрзтзл реформелор соціалїстїче, ад. кэре ва ка гзверьлз лзі Л. Вьлпарте съ се раземе пе масса попорлзі, днконтрз ла ачеза партїдз, компзсз дн Морні, міністрзл челор інтерне де акзм, Барон, Монталамьвр ш. а.; кэре рекоптндз вьртзрїа ши класеле інтелїцінте ка разем ал гзгзверьлзі. — Алтмінтрелеа новл гзверн ал Франдеї ши пзлз акзм се портз кз пзлз маї вьлд, декзт ар фї пзлз чїнева аштента днсь челе че саф днсьмплат. Д'ачеза, прекзм одїнорз Лздовїк ХVІІІ. се пзмїа де аї сзї Іаковїн, пентрз кз ел вреа съ днорьнезе дорїнда де ресьлзаре а челор чел днквдїтзрз днконтра челор че дїнеа де алтз сістемз, аша ши Лздовїк Наполеон акзм, се дефалтз де чеї че дн канціорз пентрз днклїнареза са чеа спре тьсврї маї вьлде ши маї днсьчїторе.

Англїа. Лондон. Чїгїторїлор ле есте кзпоскьтз ешіреа дн міністерїі а Лордлзі Палмерстон. Тема прїнціпале, кз кэре се окзпз де атзчї днкоче жзрпалеле енглезешті, есте кріса ачеза днсьмплатз дн кабїнетзл М. Брітанїей. Тоте днші фьрмз каньл а дескоперї кавса чеа адевератз че а потїват ачеза ешіре. Жлеле зїк: Лорд Палмерстон а кззвт дн арта інтрїцелор цесзте днконтрзї дн партеа зпор колеці аї сзї, алтеле кз кздереза лзі Палмерстон е о копчесїгне, фькзтз пзтерїлор контїнентале, ши алтеле кз ел а кззвт пентрз кз а днкзвїндат ши а днкзрьдатз респзрїлзтра де стат дн Франда. Кэре съ фїе дн ачесте адеверата кавсз а кздерей внзі вьрват ка Палмерстон кэре се кредеза днсьші ши дн креде лзтеа а фї певьтзлвалї? In medio veritas. Палмерстон п' а кззвт нїчї прїн вreo інтрїгз а Grey-лор, нїчї дн кавса лзі Лзд. Наполеон, чї прїн інфлзїонда пзтерїлор пордїче. Аста о сімт ши о кзпоскз челе маї пзлте жзрпале ши анзме „Thimes“ дн прїмзл момент о ши мьртзрїсі; днсь мьдрїа енглезаскз пз поте съ копчедз стрїнілор атзта інфлзїондз асвпра тревїлор лор; д'ачеза еле кавтз ши плзстзсеск алтз кавсз. Далтїнтренеа кздереза лзі Палмерстон кзшзлз дн Англїа о імпресївне вьтзтзшоаре, ши атзрлз дела днсьва, кэре пз е стрїкат де тот кз нїчї о партїдз, ка днсь дн прїмеле сьпзтзлнї але парламентвалї фїїторїс съ деа лзі Рьсел; прї марьлзі, нїсче ловїтзрї кэре съ л атедеаскз.

Рьсіа. Петерсьврз. Ла 8 Дек. Мареле Прїнціне Ніколаз Ніколаевїч ажзгьнд ла вьрстз де маїоренз депзсз жьрмьпгьлз кз церемонїа зрмьторїз: Днсь сьфршїреа обзїчїлвалї сервїсіз днмнезеск дн фїїнда де фадз а днтрзїей фамїлії імперїале, а тзтзрор азторїтзділор вїсерї чешті, чївіле ши мїлітаре, а днтрзгьлзі корпз дїпломатїкз шчл. М. Прїнціне жьрз кредїондз днператзлзі, модьлзі де снзчесївне, ла трон ши хотзрьрїлор де фамїліз ретзлате прїн ледеза фундаментале. Днсь депзлнереза ачестзї фел де жьрмьпгьт днператзл лзл пе М. Прїнціне ши л'дзсе дн аїнтеа сгезгьлзі Сьфатзлзі Георгїз, внде депзсз алт деосевїтз

жьрмьпгьт: кз ад. ва серві кз кредїондз днператзлзі ши патрией. Серьтзтореза ачеза се днсьрї прїн помпз стрїлзчїтз ши прїн салве де тзврї, сьара се іллемїлз тот Орашл.

НОСТЪДІ ДІВЕРСЕ

— Кз ресолздігне преналтз Маї. Са днсьратзл а пзс пе комїсарїлз прїмарїз веллїк ши реферїнте екопозїтїк ла команда мїлітаре а церей Трансїлванїей Хейпрїх де Фронїс, дн одїхз, ши дн локві се днсьрз а де пзмї пе сьпретзл комїсарїз веллїк де кл. 2. дн Мілано — Аптон Мізллер.

Негздеторїа кз лігератзра терце престе тот фортз рьл. Де чїнчїзечї анінїчї одатз кьрдїле пз саф вьдзт маї рьл ка де треї ані днкоче; тотзш дн Viena терце ши ачеза пегзцзторїз дн маре; де екс. сіогзр дн лана Ноетвре саф адвс дн дьрї стрїне 284 мьжі де кьрдї ши пзсїкалї. Кьрдїле кьте се тїлзреск дн лок, се сокотеск дн алтз рьврїкз.

— Дн Хаїнзврз вн ом дн класа пегздеторїлор анзме Б. амьці пе еврей Штрассер ла сіне ши кїар пьлз дн пїфїнда са, внде дн зчїсе днпрезлз ши пе фїїл еврейлзі, апої дн деспоїе де кьтева мїї. Крїма еші ла лзмїлз прїн кьрзшлз кэре адвсесе пе еврей ла Хаїнзврз. Кьте крїме де ачестеза дн Церїле че се пзтеск лзмїлате.

Тьрчїа, зїче „Wanderer“, днсь аре о статїстїкз, днсь пз пбьл. Де 400 ані ераф анзмїді амїлоїадї днсьрчїнадї пептрз конскрїпцігнеа попорлзі ши трацереа ресьлзателор днтре мордї ши пьскзді. — Дн обсервдіеле ачестора локзїторїї канїталей Константінопол фак 975,000 адекз 460,000 мьсвлманї, днтре карїї тотзш вьмаї 275,000 свнт бменї лїберї ши 5000 склавї, 171,000 фемеї лїбере ши 27,000 склавїне. Днтре тоді локзїторїї дн Тьрчїа Европезлз се аола 5 1/2 мїліонеза Махмеданї ши 9,670,000 гречї.

Кьтз акьратедз вор маї авеа ши ачесте дате статїстїче, ва шті ждїка орї чїне, карїї аз маї днсьлнїт прїн Тьрчїа ши вьлгарї, ромьні, арьзді ш. а.

Пзвлїкареза колектелор днтрзте дн „фондзл респїзней фем. ром. дн фолосьл крештерїї орфелїнелор.“

Дела 21. Октомьрїе 1851, аз маї інтрат дн асарь дела кьлздроселе інїмі пентрз ферїчїреа серачелор ши днїнтареза кресчерїї лор:

Дн 11. Ноетвьрїе: Дела D. епїскоп ал Фьлзгьрзшлзі Алесандрз Ст. Шїлзвдіз 50 ф. т. в.

Дн 15. Ноетвьрїе: Дела П. О. D. Архімандрїт Патрїтрїкїз Попескз 35 ф. т. в. ши 5 ф. пе тот анал.

Дн 24. Ноетвьрїе делзлгз Орадїа, маре Парохїа Селлакз одатз пентрз тот де зна: Дела преотеаса Івлїана Гергемлї 1 фл.; Чордан Георгїз 6 кр.; Петрз Мзрешїант, кьтор 10 кр.; Ніка І. Квелтмер 6 кр.; Мірон Гаврїле 6 кр.; Манїа І., кьратор 6 кр. Сьта 1 фл. 34 кр.

Дн 10. Дек. 1851 прїн зелоаса сорь протопопеасз Агвеза Поповїч днтрарь зрмьтзреле колекте дн фондзл респїзней, одатз пентрз тот де зна: Агвеза Поповїч 4 фл.; Бьлшїка Татарді 50 кр.; Софіа Татарді 2 фл.; Жїонда Татарді 2 фл.; Ніколаз Брьдеанз 2 фл.; Анна Стоїка 20 кр.; Марїска Мьнтеанз 20 кр.; Манїка Радз 12 кр.; Анна Радз 10 кр.; Тїка Бачїз 20 кр.; Елена Шївїсіанз 12 кр.; Софіа Радз 10 кр.; Софіа Андерка 12 кр.; Анна Радз їзн. 6 кр.; Тїдїа Попп 12 кр.; Марїа Тотоїз 6 кр.; Іздіта Теодор 10 кр.; Марїа Боер 10 кр.; Софіа Ромошан 6 кр.; Нідїа Захарїе 6 кр. Сатзл Вїнереза: D. парохз Іоан Херлеа 1 фл.; Крїстіан Барьл 1 фл.; Ревека Херліа 1 фл.; Іоан Фїлімон 40 кр.; О пе вьмітз 1 фл.; Касса алодіалз 5 фл. Сатзл Прїказз: Преотеаса Алісіа Моншескз 1 ф.; Преотеаса Саломїе Стьрк 1 ф.; Іоанна Жївнїе 30 кр.; Мьгласїз 30 кр.; Опрїана Манївдіз 20 кр.; Марїца Марїца Влад 20 кр.; Алісіа Жївнїе 16 кр.; Преотеаса Софіа Влад 8 кр.; Петрз Воїна 10 кр.; Софіа Мьлївтіз 4 кр.; Ревека Стоїанз 11 кр.; Попоренї аз дат дн вькате 3 ф. 54 кр. Сатзл Тьрдашїз: Преотеаса Саломїа Теодорз 1 ф.; Опрезана Лазар 1 ф.; Попоренї дн вькате 3 ф. 36 кр. Сатзл Сереза: Преотеаса Санда Ловонді 24 кр.; Попоренї дн вькате 2 ф. 52 кр.; Марїа Бошїороган 6 кр.; Саломїа Васїлоїз 6 кр.; Сафта Костескз 6 кр.; Сафта Пона 6 кр.; Сьта 40 ф. 59 кр. (Ва зрта.)

*) Саф трїмїс маї пздін кз 2 кр. декзт фак колателе днсетнпзте парціале.